

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. J.**, bývajúceho v M., zastúpeného JUDr. J. K., advokátom so sídlom v M., proti žalovanému **R. D.**, bývajúcemu v M., zastúpenému JUDr. M. T., advokátom so sídlom v K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **K., a.s., V.**, so sídlom v B., **o zaplatenie 12 019 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 12 C 58/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. júna 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania 51,29 € na účet JUDr. J. K., advokáta so sídlom v M., vedený v S., a.s. P., číslo účtu X., do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce uznesením z 20. novembra 2012 č.k. 12 C 58/2009-86 zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej na zdraví – náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 12 019 €. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 501,13 € na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zastavenie konania odôvodnil späťvzatím žaloby po začatí konania (§ 96 ods. 1 až 3 O.s.p.). O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. vzhľadom na to, že žalobca podal žalobu dôvodne a k uspokojeniu jeho nároku v prevažnej časti (70 %) došlo až po jej podaní. Žalovaný z procesného hľadiska tak zaviniel zastavenie konania (v rozsahu 70 %) a vznikla mu povinnosť nahradiť žalobcovi účelne vynaložené trovy konania v rozsahu jeho úspechu, t.j. 40 %, čo predstavuje z účelne vynaložených trov konania vo výške 1 252,82 € sumu 501,13 €.

Proti výroku uznesenia o trovách konania podal žalovaný odvolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu je vo výroku o trovách konania nesprávne, resp. jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 28. júna 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Na odôvodnenie uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol správne, ak plnenie vedľajšieho účastníka považoval za úkon žalovaného, ktorým došlo k čiastočnému uspokojeniu uplatňovaného nároku. Keďže plnením vedľajšieho účastníka došlo v rozsahu 70 % uplatňovaného nároku, procesne zodpovedá žalovaný za zastavenie konania v tejto časti a žalobca za zastavenie v prevyšujúcej časti 30 % uplatňovaného nároku. Správne preto súd prvého stupňa rozhodol, že podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. je žalovaný povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v pomere 40 % z účelne vynaložených trov konania. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Poukázal na to, že plnenie vedľajšieho účastníka je rovnocenné plneniu žalovaného, vedľajšieho účastníka nemožno ale priamo zaviazať na náhradu trov konania s výnimkou takých trov, za ktoré vedľajší účastník procesne zodpovedá. V danom prípade však došlo k späťvzatiu žaloby a následnému zastaveniu konania z dôvodu čiastočného plnenia vedľajším účastníkom. Vedľajší účastník je preto procesne zodpovedný za zastavenie konania a podľa názoru žalovaného súd mal zaviazať na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka a nie iba žalovaného. Podľa názoru žalovaného malo byť v predmetnej veci nariadené pojednávanie, čo sa však nestalo. Týmto postupom odvolacieho súdu žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím bolo zasiahnuté do jeho ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu. Žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť (§ 239 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2

O.s.p, keďže nerozhodol vo veci samej ale iba o trovách konania. Dovolanie je neprípustné aj vzhľadom na § 238 ods. 5 O.s.p. Zároveň žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Vedľajší účastník k dovolaniu uviedol, že trovy konania uhradil na základe uznesenia súdu prvého stupňa z 20. novembra 2012 č.k. 12 C 58/2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28. júna 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013 v sume 501,13 € na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. J. K..

Žalovaný oznámil, že napriek úhrade trov konania vedľajším účastníkom, jeho povinnosť na náhradu trov konania trvá, a preto trvá aj na dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľ napadol dovoláním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania zákonom výslovne vylúčená.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo

vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto väd, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p. nie je však významné samo tvrdenie dovolateľa, že k vade došlo; rozhodujúcim je výlučne záver (zistenie) odvolacieho súdu, že k vade zakladajúcej zmätočnosť skutočne došlo.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a existencia väd tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. So zreteľom na to prípustnosť jeho dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia ochrany jeho práv.

Podľa názoru žalovaného mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd: 1. nepostupoval podľa § 214 ods. 1 O.s.p., 2/ nezaviazal na náhradu trov konania aj vedľajšieho účastníka, ktorý žalobcovi poskytol plnenie až po podaní žaloby, v dôsledku čoho žalobca zbral žalobu späť a súd konanie z tohto dôvodu zastavil.

1. Na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu „vo veci samej“ nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 214 ods. 1 O.s.p.). V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.).

Z ustanovení § 214 ods. 1 a 2 O.s.p. vyplýva, že (len) v prípadoch uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie, v ostatných prípadoch však môže rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., bude nariadené odvolacie pojednávanie, rozhoduje odvolací súd sám.

V danom prípade bol odvolaním napadnutý výrok uznesenia súdu prvého stupňa o trovách konania (teda nie vo veci samej), preto na prejednanie odvolania nebolo potrebné nariadiť pojednávanie. Uvedený postup odvolacieho súdu zodpovedal zákonu a nemal za následok odňatie možnosti žalovaného pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

2. Pokiaľ dovolateľ uvedené porušenie práva dáva do súvislosti s právnou kvalifikáciou odvolacieho súdu pri rozhodovaní o trovách konania a jeho nespokojnosťou s rozhodnutím, dovolací súd poukazuje na to, že právne závery, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie, neboli spôsobilé založiť vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti dovolateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov odvolacieho konania a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej

služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 10. októbra 2013 [§ 13a ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v znení od 1. júla 2013]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 písm. a/ vyhlášky v spojení s § 13a ods.1 písm. c/ vyhlášky vo výške 34,83 €, čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,81 €) a s daňou z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky, t.j. 8,53 €) predstavuje spolu 51,29 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. augusta 2015

JUDr. Daniela Sučanská, v.r
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková